

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA SLOVENISTIKO

Saša Milavec

**Pregled leposlovja v *Edinosti*
(1895–1900)**

Diplomsko delo

Mentor: red. prof. dr. Miran Hladnik

Postojna, marec 2017

Zahvala

Za vso pomoč in nasvete pri izdelavi diplomske naloge se iskreno zahvaljujem mentorju red. prof. dr. Miranu Hladniku.

Iz srca hvala tudi moji družini, ki mi je omogočila študij ter me skozi vsa leta spodbujala in podpirala.

Izveček

Diplomsko delo obravnava leposlovje, ki je izšlo v časniku *Edinost* v obdobju 1895–1900. S pomočjo statistične analize sem najprej prikazala razmerje med izdajami časopisa, ki so vsebovale podlistek, in izdajami, ki podlistka niso vsebovale. Nadaljevala sem z analizo razmerja med leposlovnimi in neleposlovnimi objavami. Del analize je posvečen tudi avtorjem, ki so objavljali leposlovna dela v *Edinosti*. Zanimalo me je razmerje med avtorskimi in anonimnimi objavami, objavami glede na spol ter kdo so bili najpogostejše objavljani avtorji. Na koncu je prikazan še delež izvirnega in prevedenega leposlovja ter tabela z vrstnimi oznakami, ki so jih avtorji uporabljali pri podnaslavljanju. Diplomski nalogi je priložena celotna bibliografija leposlovja v *Edinosti* med leti 1895 in 1900, seznam leposlovja pa je postavljen tudi na Wikivir.

Ključne besede: časnik *Edinost*, bibliografija, leposlovje, rubrika podlistek

Abstract

This thesis discusses literary works that were published in the newspaper *Edinost* (Unity) between 1895 and 1900. Employing statistical analysis, I first showed the relationship between those newspaper editions that contained a feuilleton and those that didn't. Then, I proceeded with the analysis of the relationship between literary and non-fictional publications. A part of the analysis is reserved for the authors who published literary works in *Edinost*. I was interested in the relationship between copyrighted and anonymous publications, gender-based publications and who the most published authors were. Finally, the thesis shows the proportions involving original and translated literature, as well as a table with rows of labels, which the authors used for subtitling. The thesis includes the complete bibliography of literature in *Edinost* between 1895 and 1900. The list has been included in Wikivir.

Keywords: newspaper *Edinost*, bibliography, literature, the feuilleton section

Kazalo

Zahvala	2
Izvleček	3
Kazalo.....	4
Kazalo grafikonov, tabel in slik	4
Uvod	5
Edinost.....	6
Rubrika podlistek	6
Pregled po letnikih	9
Grafični prikaz.....	16
Bibliografija leposlovja v <i>Edinosti</i> med leti 1895 in 1900.....	23
Zaključek	32
Viri in literatura	33
Priloge	33

Kazalo grafikonov, tabel in slik

Grafikon 1: Razmerje med leposlovjem, objavljenim v podlistkih in izven podlistkov	7
Grafikon 2: Število izdaj <i>Edinosti</i> brez podlistkov po letnikih	7
Grafikon 3: Razmerje med deležem leposlovja in neleposlovja v <i>Edinosti</i>	8
Grafikon 4: Delež neleposlovja in leposlovja v podlistkih	8
Grafikon 5: Avtorsko in anonimno leposlovje	16
Grafikon 6: Avtorsko in anonimno leposlovje 2	17
Grafikon 7: Delež objav glede na spol	18
Grafikon 8: Razmerje med izvirnim in prevedenim leposlovjem	19
Grafikon 9: Prevedeno leposlovje po jeziku originala	20
Grafikon 10: Delež podnaslovljenega leposlovja.....	22
 Tabela 1: Vrstne oznake	 21
 Slika 1: Rubrika podlistek, <i>Edinost</i> 1895, vir: dlib	 6
Slika 2: Izgled <i>Edinosti</i> , <i>Edinost</i> 1895, vir: dlib	10
Slika 3: Izgled <i>Edinosti</i> leta 1898, <i>Edinost</i> 1898, vir: dlib.....	15

Uvod

Diplomsko delo zajema analizo leposlovja v tržaškem časniku *Edinost*. Cilj diplomske naloge je bil pregledati šest letnikov *Edinosti* (letniki 20–25, med leti 1895–1900), v njih poiskati in izpisati leposlovna besedila ter bibliografijo postaviti na Wikivir, da bo postala dostopna širši javnosti. Pri tem delu sem si pomagala z Digitalno knjižnico Slovenije (dLib), kjer je *Edinost* prosto dostopna. Najtežje je bilo določiti mejo med leposlovnimi in publicističnimi besedili.

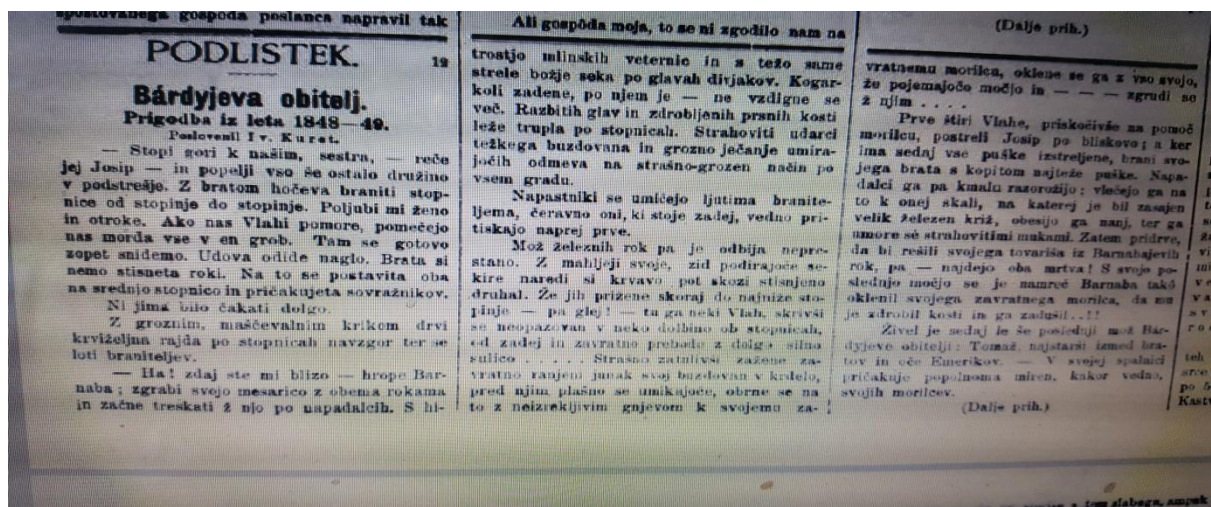
V šestih letnikih sem skupno pregledala 1781 številčk. Pregledovala sem celotne izdaje časnika, zlasti pa sem se osredotočila na rubriko podlistek, kjer je izšlo največ leposlovja. Tako je v šestih letnikih v *Edinosti* izšlo 228 leposlovnih besedil. V vseh letnikih se ni pojavilo niti eno dramsko besedilo, našla pa sem nekaj pesmi, ki jih nisem uvrstila v bibliografijo. V pregledu po letnikih sem navedla tudi neleposlovna dela, ki so se pojavila v podlistkih, in delež le teh prikazala s pomočjo grafa. Ker se mi je zdela količina leposlovja za vsebinsko analizo preobširna, sem se pri statistični analizi osredotočila na naslednje kriterije: zanimalo me je razmerje med deležem izvirne in prevedene proze, zanimalo me je tudi, kolikšen je delež podnaslovljenih del in katere vrstne oznake se pojavljajo v podnaslovih, kdo so avtorji, ki objavljajo v *Edinosti*, ali kateri izstopa po številu objav, kolikšen je delež ustvarjalk ter ali se avtorji podpisujejo s svojimi praviimi imeni, psevdonimi ali uporabljajo zgolj inicialke. Diplomski nalogi sem na koncu dodala tudi seznam vseh avtorjev, ki so objavljali v *Edinosti* med leti 1895–1900, nekatere psevdonime sem s pomočjo spletne strani Slovenska biografija in Kocijanove knjige *Slovenska kratka pripovedna proza* uspela razvozlati, nekateri pa bodo ostali še naprej skriti.

Edinost

Edinost je bila narodno glasilo tržaških Slovencev. Časopis je ustanovil Ivan Dolinar leta 1876, ki je bil tudi njegov urednik do leta 1879. Takrat je *Edinost* izhajala dvakrat mesečno, vsako drugo in četrto soboto v mesecu. Leta 1880 je *Edinost* prešla v lastništvo istoimenskega političnega društva. S tem je postala tednik; izhajala je vsako sredo. Leta 1883 je začela izhajati dvakrat tedensko, dve leti pozneje pa trikrat tedensko, v jutranji in večerni izdaji. Dvakrat dnevno je časnik pričel izhajati aprila 1898, leta 1900 pa je izhajal enkrat dnevno. Leta 1928 je časnik prenehal izhajati zaradi prepovedi fašistične oblasti. *Edinost* je poleg političnih, kulturnih in ostalih vesti iz Istre, Primorske in zaledja prinašala novice tudi o dogajanju po svetu. Bila je pomemben gradnik slovenske manjšine v Trstu.

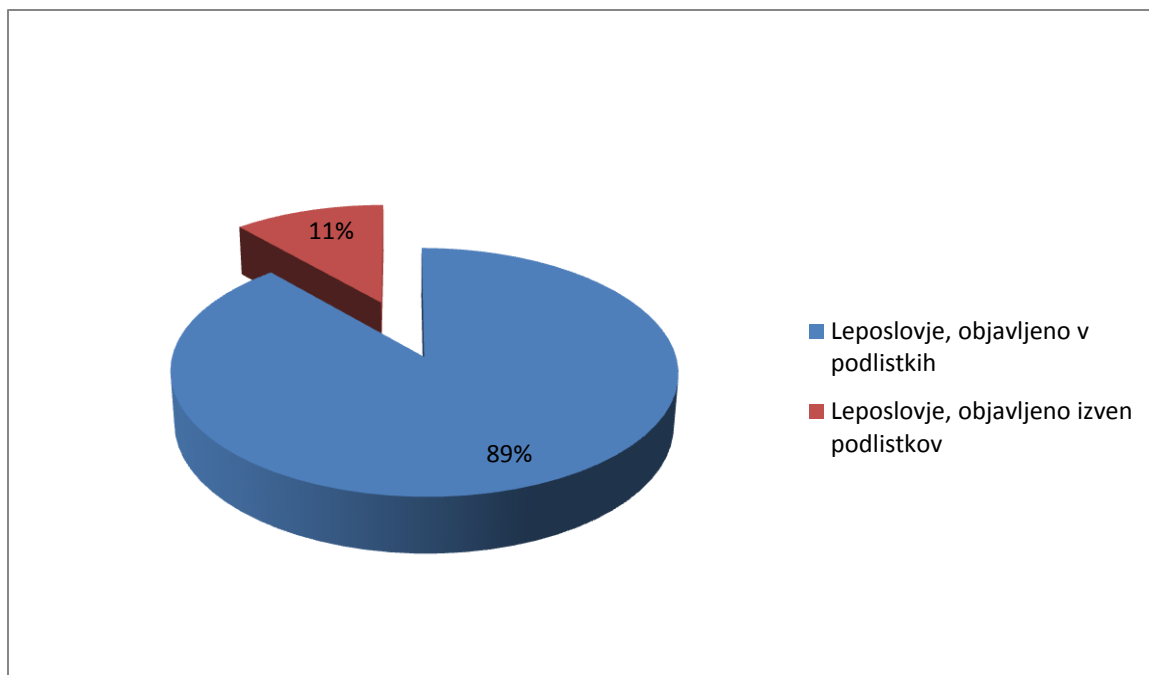
Rubrika podlistek

Rubrika podlistek je bila v *Edinosti* zagotovo med najbolj stalnimi rubrikami skupaj s političnimi in različnimi vestmi, saj se je pojavljala skozi vseh šest pregledanih letnikov. Tudi njen izgled in ime se skozi te letnike nista spreminjala.

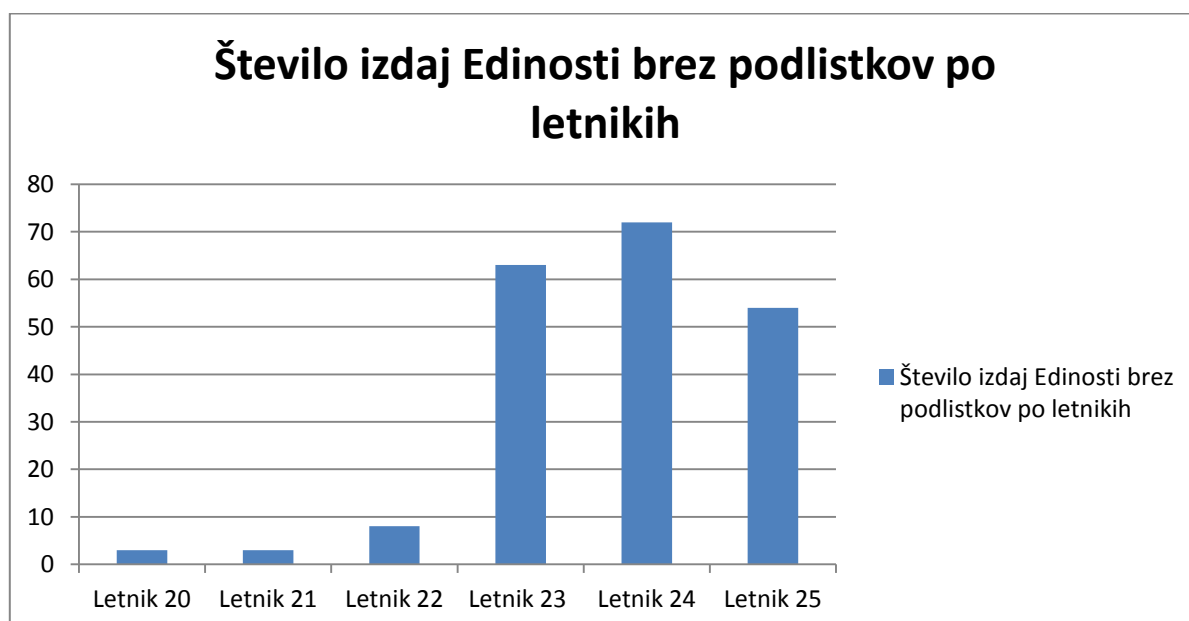
Slika 1: Rubrika podlistek, *Edinost* 1895, vir: dlib

Podlistek ni bil vseskozi del *Edinosti*, saj se je prvič pojavil šele v 5. letniku (1880). V podlistkih je večinoma izhajalo leposlovje, sem ter tja pa sem zasledila tudi neleposlovna besedila. V šestih pregledanih letnikih je izšlo 228 leposlovnih besedil. Od tega je 26 besedil izšlo izven podlistka, kar predstavlja 11 % delež vseh besedil. Vsa ostala besedila (202) so bila objavljena v podlistkih.

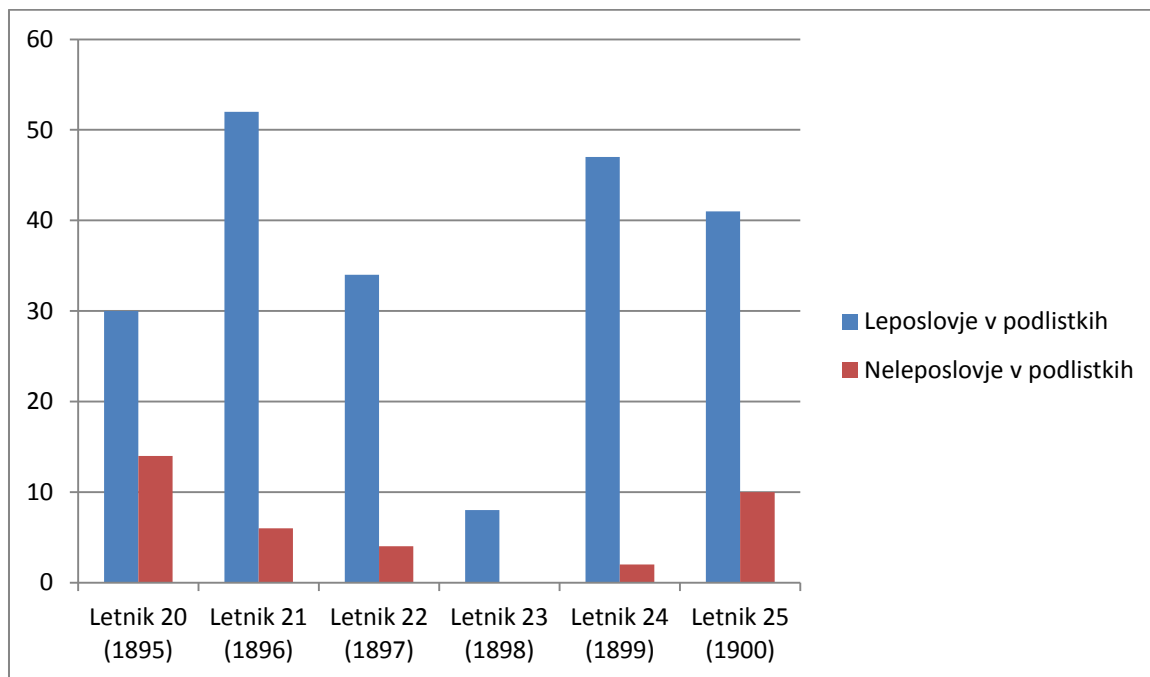
Grafikon 1: Razmerje med leposlovjem, objavljenim v podlistkih in izven podlistkov

Vsaka izdaja *Edinosti* rubrike podlistek ni imela. Spodnji graf prikazuje število izdaj *Edinosti* brez rubrike podlistek. Razberemo lahko, da se je število izdaj *Edinosti*, ki niso imele podlistkov, v zadnjih treh letih izjemno povečalo. Od pregledanih 1781 števil *Edinosti* podlistka niso imele 203 številke, kar predstavlja 11 % delež.

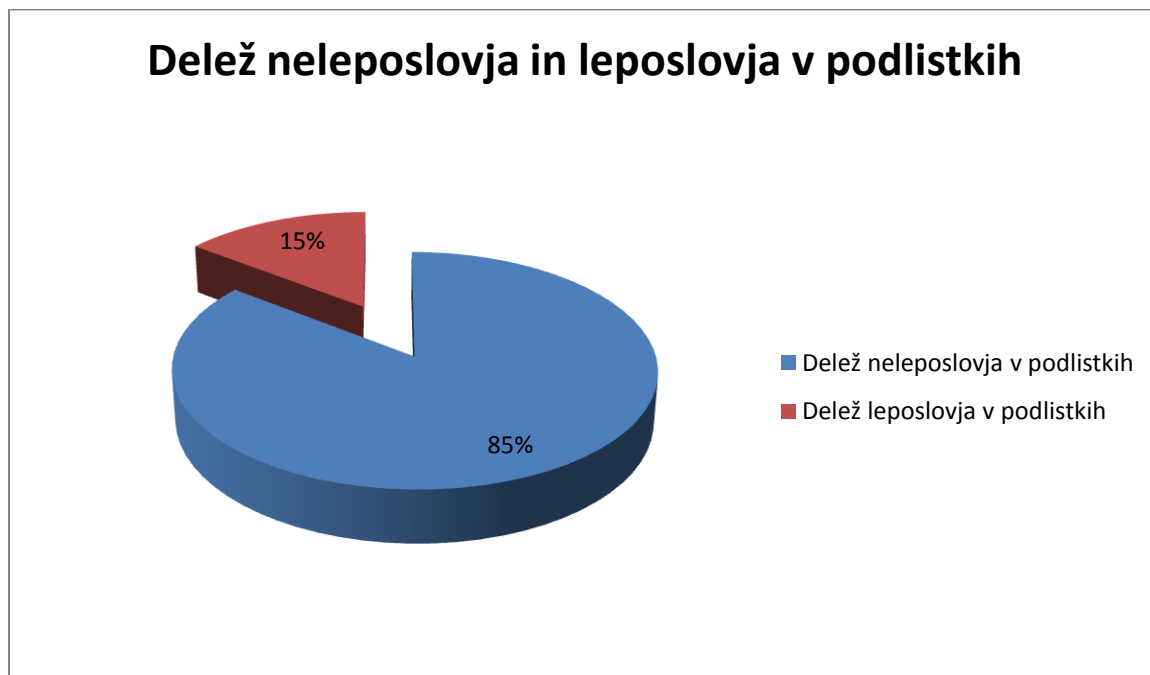

Grafikon 2: Število izdaj Edinosti brez podlistkov po letnikih

V podlistkih so poleg literarnih besedil izhajala tudi neliterarna. Tako je v šestih letnikih izšlo znotraj podlistkov 212 leposlovnih in 36 neleposlovnih besedil. Leposlovje predstavlja 85 % vsega objavljenega v podlistkih, 15 % pa pripada neliterarnim besedilom. V prvem grafu je razmerje literarno : neliterarno prikazano po posameznih letnikih, v drugem grafu pa je prikaz deleža leposlovja in neleposlovja.

Grafikon 3: Razmerje med deležem leposlovja in neleposlovja v Edinosti

Grafikon 4: Delež neleposlovja in leposlovja v podlistkih

Pregled po letnikih

Letnik 20, 1895

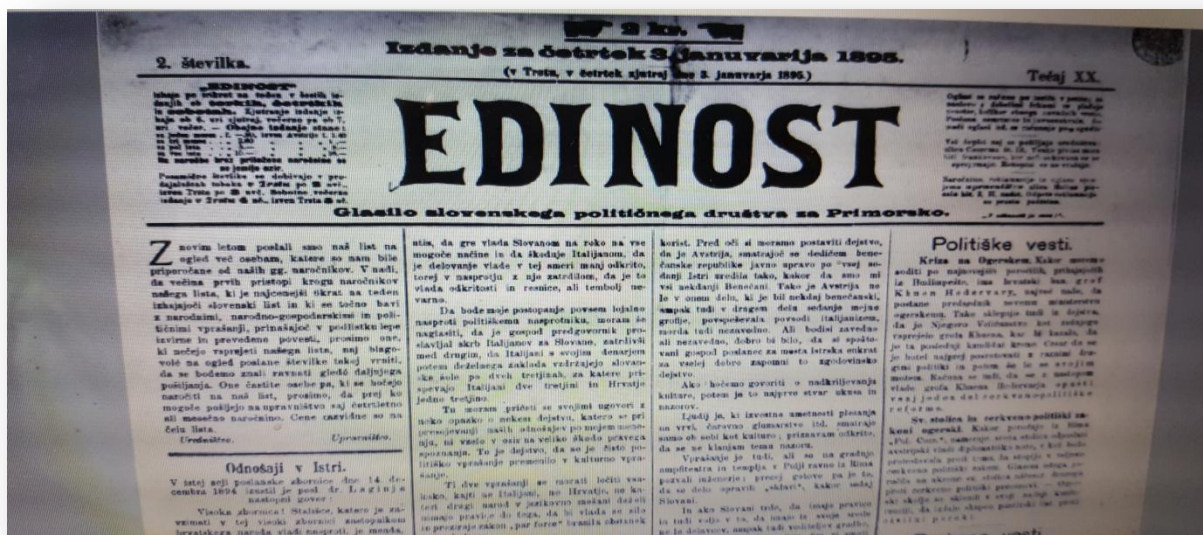
Diplomske naloge sem se najprej lotila s pregledovanjem časnika *Edinost*, letnik 20 (1895). Časnik je nosil podnaslov Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko, njegov slogan pa je bil V edinosti je moč! Časnik je v letu 1895 izhajal trikrat na teden, v jutranji in večerni izdaji. Obsegal je dve strani, nedeljske izdaje pa so bile obširnejše, dolge štiri strani. Lastnik *Edinosti* je bilo istoimensko politično društvo Edinost. Izdajatelj in glavni urednik je bil Julij Mikota, časnik pa se je tiskal v tiskarni Dolenc v Trstu. Kdaj je izšla prva številka v tem letu, lahko samo predvidevam, saj številki 1a in 1b manjkata, verjetno pa je to bil 1. ali 2. januar 1895, zadnja številka je izšla 31. decembra 1895. Skupaj je tako izšlo 156 števil (ker gre za jutranje in večerne izdaje, je skupaj 312 števil), na Dlibu je dosegljivih 297 števil, kar pomeni, da 15 števil ni na voljo (1a, 1b, 15b, 20b, 34b, 37a, 46b, 62b, 67a, 71b, 78b, 97a, 98b, 132b, 148a).

Stalne rubrike časnika so: Podlistek, Dopisi, Različne vesti, Politiške vesti, Najnovejše vesti, del zadnje strani pa je namenjen reklamam, oglasom za službo in javnim zahvalam.

Rubrike Podlistek ni v treh številkah. V podlistkih je izšlo 30 leposlovnih (od tega dve pesmi) in 14 neleposlovnih del. Večina del je izšla v nadaljevanjih v več podlistkih. Neleposlovna besedila, objavljena v podlistkih, so: Ljubljansko pismo (št. 30b), Kamniško pismo I.–XII. (št. 33b, 39b, 42b, 48b, 51b, 60b, 63b, 123b, 129b, 135b, 138b, Kamniško pismo VIII manjka), Dunajsko pismo (št. 36b), Čuvajmo svoje prastarine (št. 84b, 87b, 90b, 93b, 99b, 102b, 105b, 109a, 111b, 114b, 117b). Čuvajmo svoje prastarine je jezikoslovna razprava o rabi jezika ter o pretiranem vplivu nemščine na slovenski jezik, Pisma pa pošiljajo časopisu različni dopisniki. Na začetku letnika se še nadaljuje pripoved iz 19. letnika, to je Bardyjeva obitelj.

Avtorji, ki so objavljali leposlovje v letniku 21, so: Anton Zajc, Ksaver Šandor – Gjalski, Д—й, 6m—ü, Studenčan, Ljudmila, August Šenoa, Ongáv Oné, Dobravec, Bogorod, Vaclav Novak, Janez Vrabec, O. Romanić, J. P., Katalinić-Jeretov, I. P. in Fran Ribič.

Pri šestih delih naj bi šlo za prevode, ostalo leposlovje naj bi bilo izvirno.

Slika 2: Izgled Edinosti, Edinost 1895, vir: dlib

Letnik 21, 1896

V tem letniku poleg prve številke (1a) manjka tudi zadnja (156b), zato predvidevam, da je prva izšla v četrtek, 2. januarja 1896, zadnja pa v četrtek, 31. decembra 1896. Skupaj je izšlo 156 števil (ker gre za jutranje in večerne izdaje skupaj izide 312 števil). Na Digitalni knjižnici Slovenije je dostopnih 295 števil, 17 števil manjka (št. 3a, 34b, 37a, 42a, 58b, 62ab, 65a, 65b, 67b, 70b, 78a, 98b, 108b, 113a, 132a, 147b).

Podnaslov časnika, njegov moto, število tedenskih izdaj in mesto njegovega tiskanja ostajajo nespremenjeni, zamenja pa se izdajatelj in odgovorni urednik. To postane Fran Godnik. Tudi rubrike v letniku 21 ostajajo enake kot v prejšnjem letniku, sprememba je le ta, da sedaj vse izdaje obsegajo štiri strani.

Rubrike podlistek ni v treh številkah (108a, 110b, 133b). Skupaj je v podlistkih izšlo 58 besedil, od tega 52 leposlovnih in 6 neleposlovnih. 5 leposlovnih besedil je izšlo izven podlistkov. Neleposlovna dela so sledeča: Kamniško pismo (9b), Obnarodimo še nekaj (13a–15a), Na vseh koncih in krajih (št. 29b, 32b, 35b, 38b, 70b), Lirske in epske poezije (št. 92b, 93ab, 94ab), Zmes (št. 111b, 112ab), Dve, tri v odgovor gospodu Govekarju (št. 122b, 123a).

Avtorji, ki jih nisem srečala v letniku 20, so pa pisali podlistke v letu 1896, so: P. R—r, Srečko, Ivan Fajdiga, F., Jela Erti, Jenio Sisolski, Aruch Baruch, R. P., Otokar Jirmač, Thore Blanche, Aug. Eug. Mužik, Jan Osten, Louis Taboada, Vrat. Tuma, I. Holiha, Š. Čin, O. K.

Srčán, Hilarion Smerdis, Minka K—va, Rašut de Pioa, G. P. Danilevski, Gjuro Jaksić, Grunter pl. Streit in Vinko R—ša.

Šestnajst besedil je prevedenih, 41 je izvirnih.

Letnik 22, 1897

Prva številka letnika 22 je izšla v soboto, 2. 1. 1897, zadnja pa v petek, 31. 12. 1897. V tem letu je časnik *Edinost* izhajal trikrat tedensko, v jutranji in večerni izdaji, kar pomeni, da naj bi tega leta izšlo skupaj 288 števil. Na dLibu je dosegljivih 297 števil, saj je med večerne izdaje pomešanih tudi nekaj jutranjih. Pri pregledovanju sem ugotovila, da 14 števil manjka (1b, 3a, 14a, 34a, 34b, 36b, 47a, 63b, 68a, 72b, 77b, 108a, 131b, 147a). Večina števil ima 4 strani, nekatere tudi 6. Časnik ima podnaslov Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko. Odgovorni urednik je še vedno Fran Godnik, časnik je tiskala tiskarna Dolenc v Trstu.

V tem letniku sem našla 34 leposlovnih in 4 neleposlovna besedila. Neleposlovna dela, ki se nahajajo v podlistkih, so: Nazaj, nazaj v deželo sveto! (št. 1a, 2a), Ali so Slovani zmožni visoke kulture (št. 143a), Kersnikov večer (št. 147b) ter Nekaj iz Brkinov, ki seže tudi v nov letnik (št. 154a–155b, 1a, 2a). Večina leposlovja se nahaja v podlistkih, 4 leposlovna besedila pa se nahajajo izven podlistkov.

Novi pisci leposlovnih besedil v tem letniku so: Alphonse Daudet, K–k, Ivan Gromozenski, I. Trošt, Kamnoselski, Z., Srakoper, Janko Kessler, Prostoslav, Radovan, L. S. Primorski, Večeslav Večeslavov, Lovro Slavec, Manjšeslav ter K. Vodmačanov.

Pet del, ki so izšla v podlistkih, naj bi bilo prevedenih, ostala proza je izvirnega značaja.

Letnik 23, 1898

Prva številka tega letnika je izšla v soboto zjutraj, 1. 1. 1898, zadnja pa v soboto zvečer, 31. 12. 1898. Odgovorni urednik je Fran Godnik, časnik nosi podnaslov Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko. Na dLibu je dosegljivih 296 števil. Ob pregledovanju sem ugotovila, da manjka 15 števil (1b, 3b, 13a, 15a, 22b, 25b, 26a, 31a, 34a, 36b, 37a, 41a, 178b, 181b, 245b). 63 števil nima podlistka.

Ta letnik je drugačen kot prejšnji, saj se spremeni njegovo izhajanje. Tega leta umre Ivan Dolinar, ki je idejni oče časopisa *Edinost* ter krajši čas tudi njegov urednik. Istega leta v mesecu aprilu društvo Edinost uspe ustanoviti lastno tiskarno v Trstu. Društvo smatra to za zelo velik napredek. Pred tem se je glasilo tiskalo v tiskarni Dolenc v Trstu. Časopis začne izhajati šestkrat tedensko, zjutraj in zvečer, vendar jutranja izdaja obsega le dve strani, večerna pa je daljša, večinoma obsega štiri strani. Jutranja izdaja ne vsebuje rubrike podlistek. Pred aprilom 1898 so stalne rubrike v časopisu *Edinost* politiške vesti, najnovejše vesti, različne vesti, podlistek in oglasi, nestalne pa dopisi in književnost. Po reorganizaciji časopisa so rubrike sledeče: novejše vesti, domače vesti, politični pregled, različne vesti, zadnje vesti, podlistek ter narodno-gospodarske stvari. Naštete rubrike so prisotne v večini števil *Edinosti*.

V tem letniku je izšlo 14 leposlovnih del. 63 števil je brez podlistka. V rubriki podlistek sta izšli tudi dve pesmi, Stritarjeva Useučilišče v Ljubljani (št. 150b) in Radoslavova Slavnemu junaku, Andreju Čehovinu (št. 149b). V tem letniku v podlistkih ni izšlo nobeno neliterarno besedilo. 6 leposlovnih del je izšlo izven rubrike podlistek. Ta letnik vsebuje dve precej dolgi nadaljevanji. *Prednja straža* Boleslava Prusa je izhajala s prekinitvami skozi 132 števil, *Čuvaj se senjske roke!* avtorja Augusta Šenoe pa skozi 55 števil. Pri štirih delih gre za prevode, ostala dela naj bi bila izvirna.

Avtorjev, ki sem jih prvič srečala v tem letniku, je malo. To so: Boleslav Prus, Višénsky, Vrhmorski, J. Komar, Д in Srgjan pl. Tučič.

Letnik 24, 1899

V 24. letniku (1899) *Edinosti* sem pregledala 300 števil, toliko jih je namreč dosegljivih na spletnem portalu dLib. Prva številka tega letnika je izšla v ponedeljek, 2. 1. 1899, zadnja pa v soboto, 30. 12. 1899. Časopis je tako kot v prejšnjem letniku izhajal šestkrat tedensko, dvakrat na dan, zjutraj in zvečer. Jutranje izdaje časopisa na dLibu niso dosegljive, razen redkih (npr. številke 206a, 256a), obsegajo pa 2 strani in nimajo podlistka. Večerke izdaje obsegajo načeloma 4 strani, včasih tudi 6, zelo redko pa 8 (številka 275b). V 72 številkah rubrike podlistek ni bilo, številka 260b manjka oziroma ni dosegljiva na dLibu. Izdajatelj in odgovorni urednik ostaja Fran Godnik. Časopis se je tiskal v tiskarni v Trstu, ki je bila v lasti društva *Edinost*. Stalne rubrike v tem letniku so: brzojavna in telefonična poročila, politični pregled, domače vesti, različne vesti, podlistek ter oglasi na zadnji strani časopisa. Druge rubrike, kot so književnost, narodno gospodarstvo, trgovinske vesti, so nestalne.

Za slovenistično stroko se mi v tem letniku zdi zanimiva obširna razprava z naslovom O Levčevem "pravopisu", ki jo je v več kot 30 nadaljevanjih napisal Mej Tertsjem. Gre za negativno kritiko pravopisa, ki je izšel leta 1899. Med drugim avtor o pravopisu zapiše tole: "Glej, in g. profesor (op. p. Levec) nam vsiljuje pravopis, ki ga je on tako nerodno skrpucal." (*Edinost* 1899: št. 196b.)

V tem letniku izide 54 leposlovnih del, 7 od teh jih izide izven rubrike podlistek. Izideta pa v podlistku dve deli, ki nista leposlovni (številka 47b in 120b). Pisci leposlovja so predvsem Slovenci, saj je samo pri 2 delih pripisano, da gre za prevedeno delo, tj. pri delu Maupassanta ter Korolenka, čeprav je lahko tudi še katero drugo delo prevod, pa to ni zabeleženo. Pri obeh delih ni znano, kdo ju je prevedel. Podnaslov se pojavi pri 4 delih, kar je v primerjavi s prejšnjimi letniki malo. Najdaljše leposlovno delo v tem letniku je *Sursum corda!* avtorja E–n.–n., za katerega nisem uspela razvozlati, kdo se skriva za inicialkami. Delo je izhajalo v 35 številkah, prekinjeno. Naslov *Sursum corda* v prevodu pomeni "vzdignimo srca" in je povezan s katoliško liturgijo. Drugo najdaljše delo, ki je izšlo v 32. prekinjenih nadaljevanjih, je *Na kmetih*. Pod to delo se je podpisal Poluks, za katerega sem s pomočjo Kocijanove *Slovenske kratke pripovedne proze* izvedela, da gre za Zofko Kveder.

Avtorji, ki ustvarjajo v tem letniku, so: Poluks, Podlesnikov, R. D., Jugomer, Kopriva, Ivan P(-k), Desimira, F. Š., Nekdo, Guy de Maupassant, Zvonimir Bržanski, V. Korolenko, Stanetinski, E–n.–n., Anton Kristan, Ivanka Anžič, –n –k in A. Z. Atanazijev.

Letnik 25, 1900

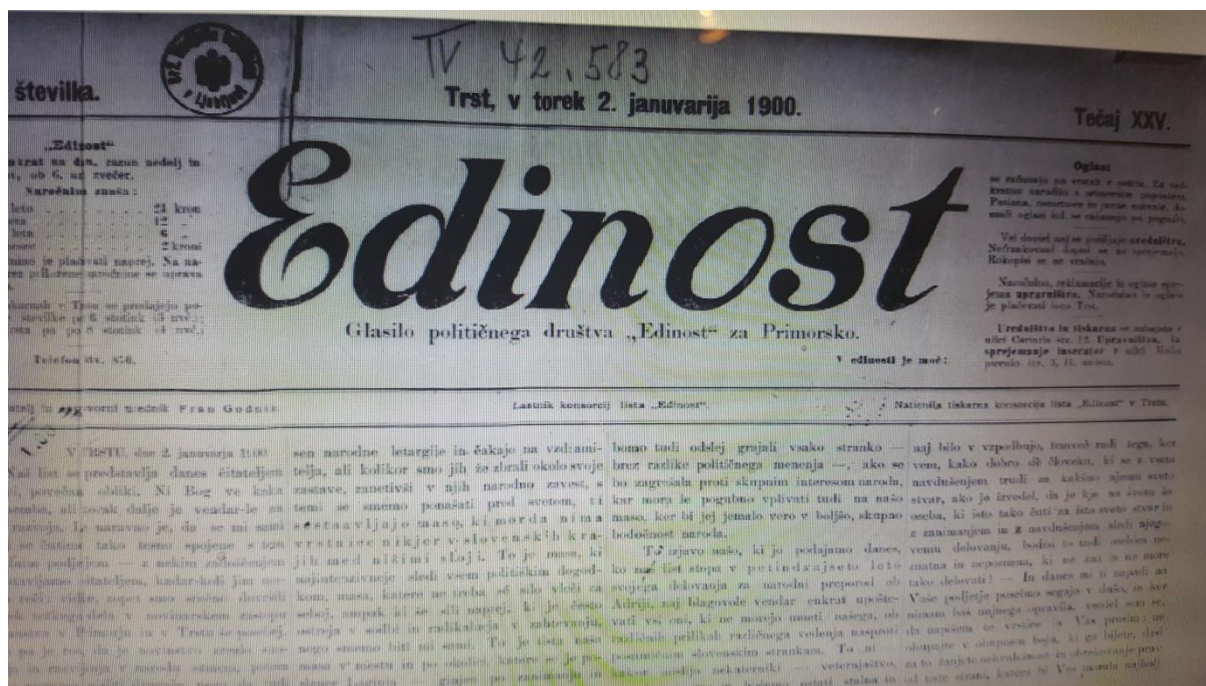
Leta 1900 je *Edinost* izhajala šestkrat na teden, enkrat na dan. V tem letniku sem pregledala 296 števil, kolikor jih je dosegljivih na dLibu. V tem letniku se je nekoliko spremenila naslovnica časopisa, ki jo prilagam v prilogi. Podnaslov Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko ostaja enak kot v prejšnjem letniku, prav tako ostaja enak tudi urednik in založnik Fran Godnik. Časopis se še vedno tiska v tiskarni konsorcija lista Edinost v Trstu. Slogan *Edinosti* ostaja: V edinosti je moč! Prva številka tega letnika je izšla v torek, 2. januarja 1900, zadnja pa v ponedeljek, 31. decembra 1900.

V tem letniku je izšlo 41 leposlovnih del. Vse leposlovje, kar je precejšnje presenečenje glede na prejšnje letnike, je izšlo znotraj podlistkov. 54 števil nima podlistka, številka 83 pa na dLibu ni dosegljiva. Vse številke obsegajo 4 strani, izjema so le številke 250, 292 ter 296, ki imajo 6 strani. Letnik 25 ni drugačen samo zaradi naslovnice in spremenjenega izdajanja časnika, spremenijo se namreč tudi rubrike. Tako novice in vesti lahko prebiramo znotraj naslednjih rubrik: Politični pregled, Tržaške vesti, Vesti iz Kranjske, Vesti iz Štajerske, Vesti iz Koroške, Vesti iz ostale Primorske, Razne vesti, Brzjavna poročila, Trgovina in promet, Podlistek, na zadnji strani novic pa najdemo številne oglase. Sklop vesti iz določenih dežel ni prisoten v vsaki številki, odvisno od aktualnosti dogodkov, ki so se zgodili v posamezni deželi. Tako v eni številki ne bomo našli npr. vesti iz Koroške, v naslednji pa ne bo vesti iz Štajerske. Za mojo stroko je tudi v tem letniku zanimiva rubrika Književnost in umetnost, ki je nestalna. Prinaša vabila na različne kulturne dogodke, razstave, obvešča o novostih na knjižnih policah ter predstavlja vsebino Slovenke.¹

Neleposlovna besedila, objavljena v podlistkih letnika 25, so: Recimo dve tri o Burih (št. 20, 21, 22), Naš – svetovni boj (št. 43), "Slovenka" (št. 56), Šestdesetletnica useučiliškega profesorja Gregorija Kreka (št. 62, 63, 64), Dar "Matice Hrvatske" za leto 1899 (št. 112–115), Ponedeljsko pismo (št. 217), Odmev na dopise o narodnem petju (št. 220), Umetniška razstava v Ljubljani (št. 223, 227), Nikola Šubič Zrinjski (št. 226), Prešernova hči, Spomenica k Prešernovi 100. letnici (št. 274, 275, 276). Tako je skupaj v podlistkih izšlo 51 del, 10 neleposlovnih in 41 leposlovnih del.

¹ Slovenka je bil prvi slovenski ženski časopis. Njegov podnaslov je bil glasilo slovenskega ženstva, izhajati je pričel 2. februarja 1897 v Trstu, najprej kot štirinajstdnevna priloga Edinosti, od leta 1900 pa kot samostojni mesečnik. Slovenka je prenehala izhajati konec leta 1902.

Avtorji, ki se v tem letniku pojavijo prvič, so: Janko Kotlar, Abditus, B-El, Rikard Katalinić Jeretov, M. C., Eladin, Škadenjka, Dolenčev, Zofka Kveder, Slavoljub Poslapinsky, Mrakova, Marcel Prevost, Anton P. Čehov, Svatopluk Čeeh, Ledenovski in Jaka.

Slika 3: Izgled Edinosti leta 1898, Edinost 1898, vir: dlib

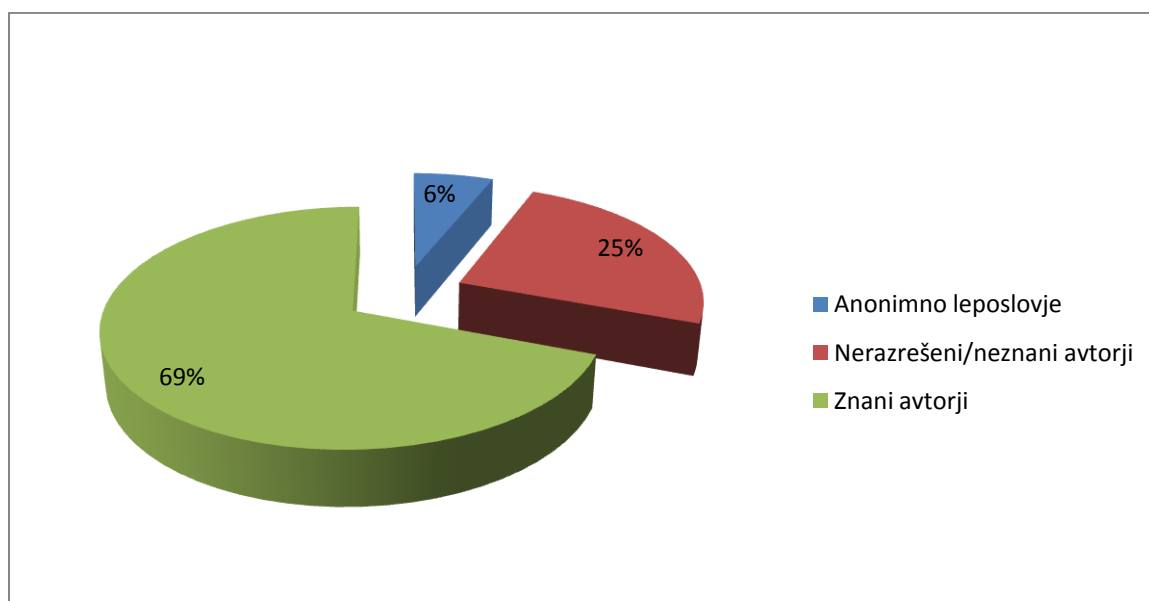
Grafični prikaz

AVTOR

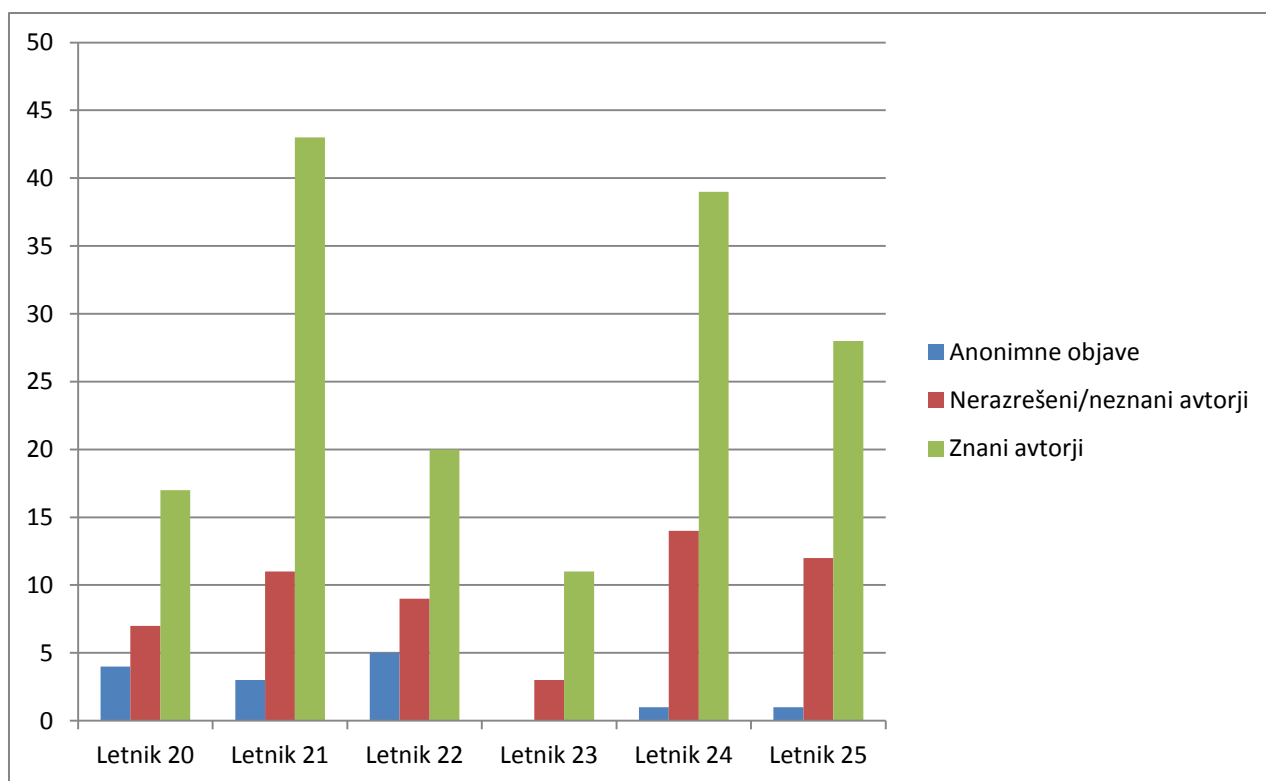
Avtorsko in anonimno leposlovje

Na začetku pregledovanja leposlovja v časniku sem menila, da bo veliko besedil nepodpisanih oziroma, da se bodo avtorji podpisovali zgolj z inicialkami, saj sem predpostavljala, da je osnovni namen objave literarnega besedila v podlistku zabava in kratkočasenje bralstva, torej posledično ni tako zelo pomembno, kdo je avtor objave. Ko sem kasneje analizirala avtorje, sem ugotovila, da je sicer kar 99 % besedil podpisanih, se pa problem pojavi drugje. Avtorji so se ogromno podpisovali s psevdonimi, ki jih je danes težko razrešiti. Pri tem sem si pomagala s spletno stranjo Slovenska biografija ter s Kocijanovo knjigo *Slovenska kratka proza*, vendar je kljub temu še veliko avtorjev ostalo nerazrešenih.

Analiza besedil je pokazala, da je skupaj v šestih letnikih izšlo 14 anonimnih objav, kar predstavlja 0,6 % vsega leposlovja, objavljenega v *Edinosti* med leti 1895–1900. V to rubriko sem štela samo dela brez kakršnegakoli podpisa. Dalje sem analizirala avtorska besedila, ki sem jih razdelila še na dve podkategoriji. Prvo predstavljajo dela, kjer je avtor podpisan s pravim imenom ali pa z razrešenim psevdonimom. Teh besedil je 158, kar predstavlja 69 % delež vseh leposlovnih besedil. Drugo podkategorijo predstavljajo besedila, kjer je avtor sicer podpisan ali z začetnicami ali s psevdonimom, vendar kljub temu nisem uspela ugotoviti njegovega pravega imena. Takšnih besedil je v šestih letnikih *Edinosti* 56, kar je 24 %.

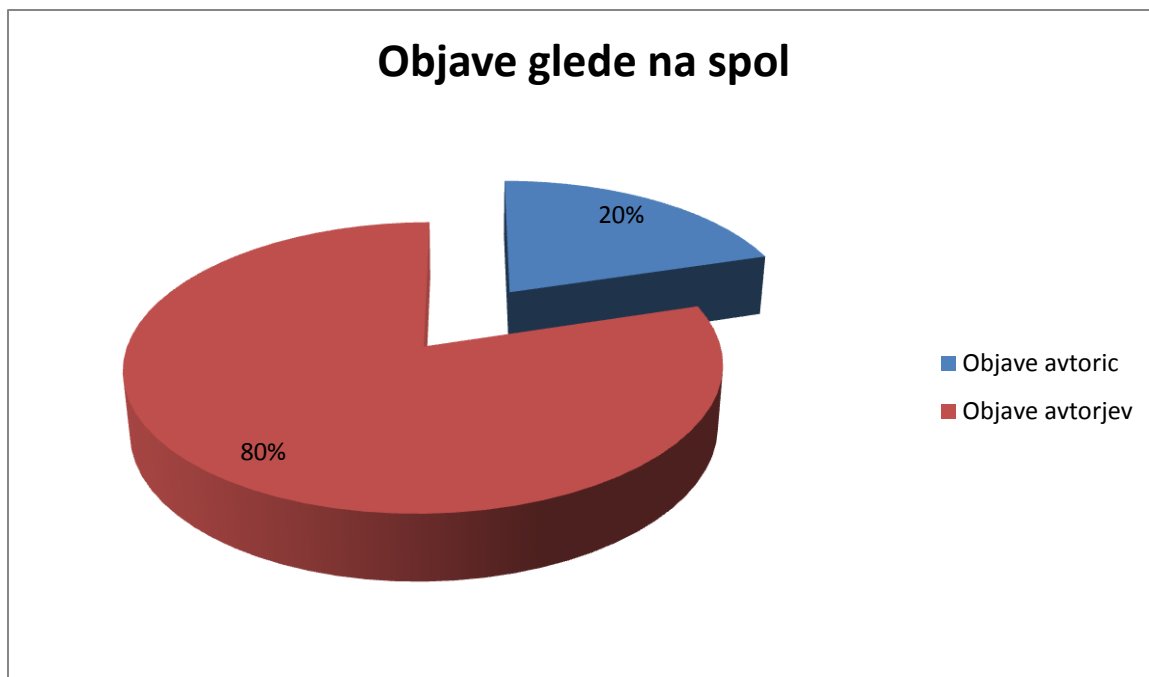
Grafikon 5: Avtorsko in anonimno leposlovje

Grafikon 6: Avtorsko in anonimno leposlovje 2

Avtorji glede na spol

Pred analiziranjem leposlovja v *Edinosti* sem na podlagi svojega znanja o literarnem ustvarjanju v 19. stoletju predpostavljala, da bo delež moških objav drastično višji od ženskih, in nisem se zmotila. V šestih letnikih sem našla šest avtoric, ki so objavljale leposlovne prispevke. To so: Ljudmila Praper, Minka Govekar, Matilda Sebenikar, Marica Gregorič - Štepančič, Zofka Kveder in Ivanka Anžič Klemenčič. Pri analizi leposlovja glede na spol sem upoštevala samo leposlovje, ki ima identificirane avtorje. Tako je skupnih objav 158, od tega je objav žensk 32, moški pa so prispevali 126 objav. Ženski delež tako predstavlja 20 % leposlovja v pregledanih letnikih.

Grafikon 7: Delež objav glede na spol

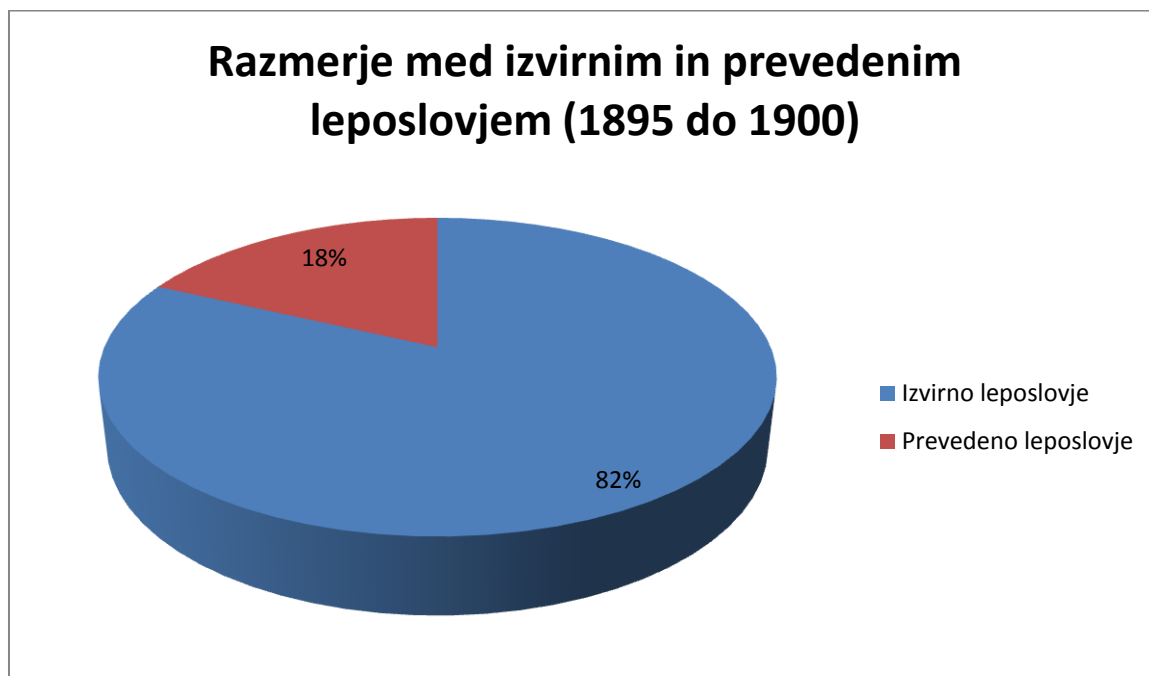
Najpogostejše objavljani avtorji

Na prvem mestu po številu objav med ženskimi avtoricami je Zofka Kveder s 26. objavami. Sledi ji Ivanka Anžič Klemenčič z dvema objavama. Pri moških piscih se na prvem mestu pojavlja Anton Zajc s 25. objavami. Njegova besedila so kratka, pojavljajo se največkrat v enem, lahko tudi v dveh nadaljevanjih, redko več. Veliko je tudi avtorjev, ki se pojavljajo samo z eno, dvema objavama (pr. Ledenovski, Marica Gregorič - Stepančič, Anton Majaron). Z 12. objavami mu sledi Ivan Podlesnik (psevdonim Podlesnikov), ki prav tako kot Zajc objavlja kratke pripovedi, ki obsegajo zgolj en podlistek.

IZVIRNO IN PREVEDENO LEPOSLOVJE

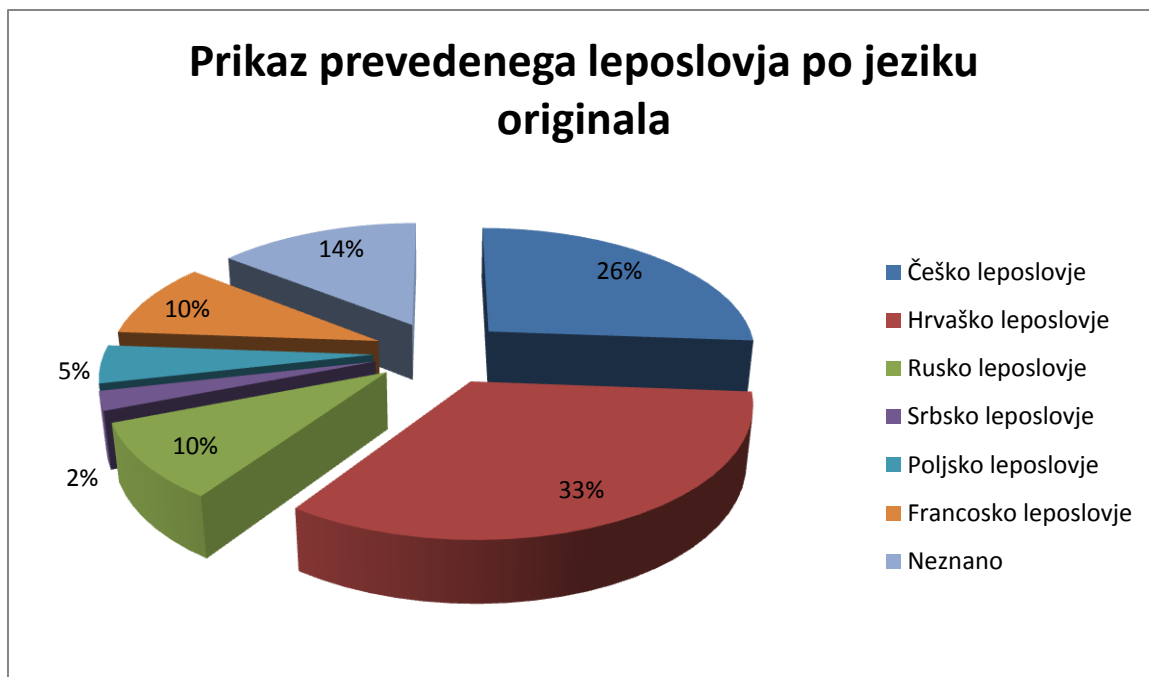
V tem podpoglavju sem analizirala izvirno in prevedeno leposlovje. Preden sem pričela z analizo, sem predpostavljala, da bo delež izvirnega leposlovja bistveno večji kot delež prevedenega. Analiza je pokazala, da je bila moja domneva pravilna, saj je kar 82 % vsega leposlovja izvirnega, pri 18 % pa gre za prevode iz tujih jezikov. Pod oznako prevedeno leposlovje sem upoštevala tista dela, pri katerih je izrecno pisalo, da gre za prevod oziroma je bil poleg naslova naveden prevajalec, kot tudi tista, za katera sem vedela, da avtor ni Slovenec

(pr. Guy de Maupassant, A. P. Čehov, itd). Dela, pri katerih je bil avtor podpisan samo z inicialkami in ni bilo nikjer navedeno, da gre za prevod, sem upoštevala pod oznako izvirno leposlovje. Izrazi, s katerimi so nakazovali, da gre za prevode, so bili; priobčil, prevel, poslovenil, na slovenski preložil.

Grafikon 8: Razmerje med izvirnim in prevedenim leposlovjem

V naslednjem grafu je prikazano prevedeno leposlovje po jeziku originala. Med jeziki izstopa hrvaško leposlovje s 33 %. Sledi mu češko leposlovje s 26 %. Kot je razvidno iz grafa, gre predvsem za prevode iz slovanskih jezikov, saj so se v tistem obdobju že pojavljale težnje po združitvi Slovanov. Zdi se mi zanimivo, da ne najdemo nobenega prevoda iz nemščine.

Grafikon 9: Prevedeno leposlovje po jeziku originala

PODNASLAVLJANJE IN VRSTNE OZNAKE

Pri analizi leposlovja v *Edinosti* me je zanimalo tudi, kolikšen del leposlovja je podnaslovljen in kakšne vrstne oznake uporabljajo avtorji. Ker so bili pisci leposlovja v *Edinosti* omejeni s prostorom (naj spomnim, da je večina leposlovja izhajala v rubriki podlistek, ki je obsegal slabe pol strani), sem predvidevala, da bodo prevladujoče vrstne oznake povest, podoba, slika in črtica, ki so, kot meni Gregor Kocijan, med najpogostejšimi poimenovanji za kratke pripovedi konec 19. stoletja (Kocijan 2012: 13).

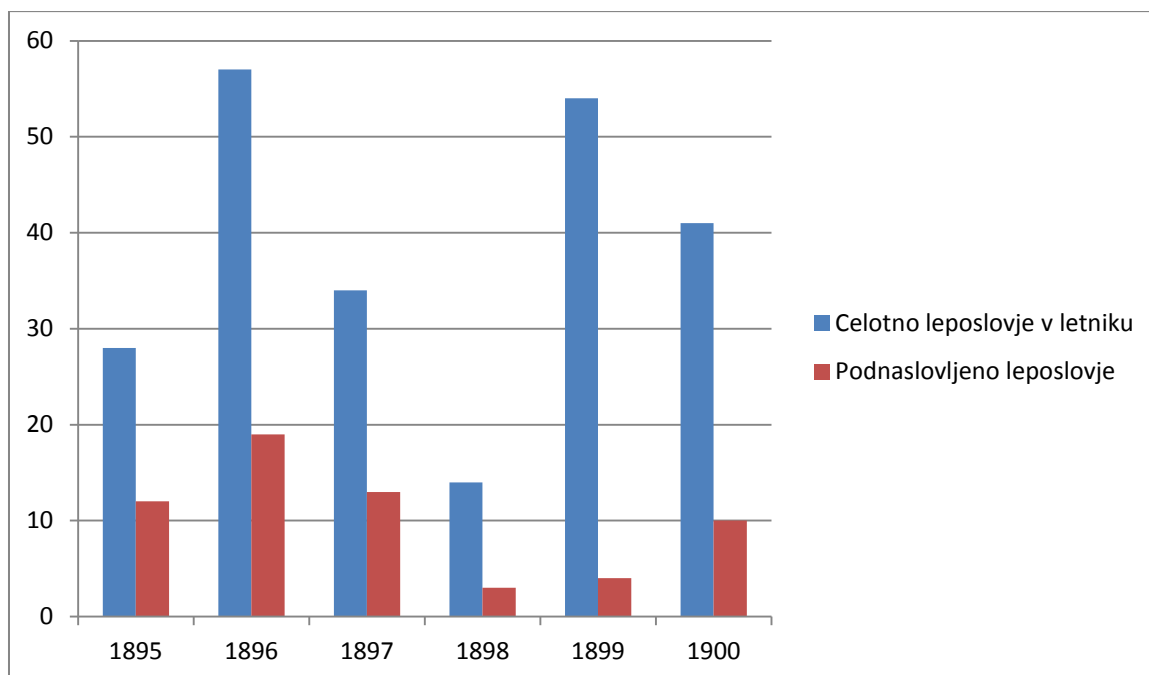
Raznovernost žanrskih oznak me je presenetila, saj sem skozi pregled naštel kar 12 različnih vrstnih oznak (pravljica, novela/-ica, pripoved, črtica, pričica, slika/sličica, humoreska, povest, roman, noveleta, pripovedka, parabola).

Tabela 1: Vrstne oznake

Leto	Vrstna oznaka
1895	božična pravljica, izv. novelica, zgodovinska pripoved XII. veka, spominska črtica na veliko noč o Veliki noči l. 1895, pričica iz turškega življenja, slika iz življenja, novela, slika iz dunajskega življenja, črtica izza mučeniških dnij pisateljavanja Mil. Tička, praška humoreska, sličica iz tržaškega življenja, črtica
1896	črtica (3x), sličica iz tržaškega življenja (2x), "naturalistična" slika iz domačega življenja, novela (3x), slika, slika iz velikomestnega življenja, kmetska slika, humoreska (2x), povest, slika iz kmetkega življenja, črtica po resnici, božična pravljica, tovarišici V. T. v spomin
1897	roman (2x), novela, tržaška sličica, noveleta, potopisna novela, črtica iz malomestja, malomestna novela, pripovedka iz polske prošlosti, črtica iz življenja (2x), črtica (2x)
1898	sličica iz tržaškega življenja, zgodovinska povest, slika s počitnic
1899	sličica iz življenja, parabola, narodna pripovedka, potopisna novela
1900	povest (2x), sličica (2x), sličice, slika s Pomjanščine, črtica, pripovedka, črtica prijatelju v spomin, povest iz začetka 18. stoletja

Nekatera besedila so poleg splošnih oznak (npr. slika, črtica, povest) še bolj specifično določena: z levim prilastkom: božična (pravljica), praška (humoreska), kmetska (slika), s krajem dogajanja: (črtica) iz malomestja, tržaška (sličica), s časom dogajanja: (povest) iz

začetka 18. stoletja, zgodovinska (pripoved) XII. veka ter z označitvijo oseb v zgodbi: (slika) iz kmetkega življenja.

Grafikon 10: Delež podnaslovljenega leposlovja

Iz grafičnega prikaza je razvidno, da je bilo največ del s podnaslovom objavljenih leta 1896 (19). V letniku 24 (1898) pa je bilo podnaslovljenega najmanj leposlovja, zgolj 0,7 %. V šestih letnikih je bilo skupaj podnaslovljenega 26 % leposlovja, 74% leposlovnih del podnaslova ni imelo.

Bibliografija leposlovja v *Edinosti* med leti 1895 in 1900

LETNIK 20, LETO 1895

- Bardyjeva obitelj. *Prigodba iz leta 1848–49. Poslovenil Iv. Kuret.* 1895 (20/2a–4a, 5a–9b).
- Anton Zajc: Materina osvęta. 1895 (20/10a, 10b).
- Ksaver Šandor-Gjalski: Naja. 1895 (20/11a–14a).
- Д—й: Sanje (št. 14b, 15a).
- 6m—ü: Snežnica *Božična pravljica.* 1895 (20/16a).
- Studenčan: Gradišćarjeva Francika. *Izv. novelica.* 1895 (20/16b–20a, 21a).
- Ljudmila: Poročno krilo. 1895 (20/21a, 21b).
- Anton Zajc: Imšala. 1895 (20/22a, 22b).
- August Šenoa: Zlatarjevo zlató. *Zgodovinska pripoved XII. veka.* 1895 (20/23a–34a, 35a–36b, 37b–43b, 44b–48a, 49a–51a, 52a–54a, 55a–57a, 58a–60a, 61a, 61b, 63a, 64a, 64b, 70a–78a, 79a–84a, 85a–96b, 97b, 98a, 99a–108a, 109b–113b, 114b, 115a).
- Ongáv Oné: Krákovski Diogenes. *Spominska črtica na veliko noč o Veliki noči I.* 1895. 1895 (20/57b).
- Dobravec: „Plevna pala!...”. 1895 (20/65a–66b, 67b–69b).
- Anton Zajc: Pesem o hajdukovi poroki. 1895 (20/115b).
- Anton Zajc: Opeharjeni žid. *Pričica iz turškega življenja.* 1895 (20/116a, 116b).
- Mračni spomini blaznega. 1895 (20/117a, 117b).
- Klarica iz farovža. *Iz češkega prevél –Kl–.* 1895 (20/118a–129a, 130a–132a).
- Bogorod: Zgrešeno življenje. *Slika iz življenja.* 1895 (20/132a).
- Vaclav Novak: Vaziljeva ljubav. *Novela.* 1895 (20/133a–135a, 136a–137b).
- Janez Vrabec: Snubač na biciklju. 1895 (20/138a, 139a, 139b, 140a).
- O. Romanić: Srečna novela. *Poslov. Fr. V–c.* 1895 (20/140b–145a).
- Pozabljen. *Slika iz dunajskega življenja.* 1895 (20/145b, 146a).
- § 19. *Črtica izza mučeniških dnij pisateljavanja Mil. Tička.* 1895 (20/146b, 147a, 147b).
- Anton Zajc: Sanje. 1895 (20/148b, 149a).
- J. P.: Gašin rendez-vous. *Praška humoreska.* 1895 (20/149b–151b).
- Anton Zajc: Prepozno. 1895 (20/152a, 152b).
- Katalinić-Jeretov: Črtice. *Prevel V..* 1895 (20/153a).

- Anton Zajc: Moderni vampir. *Sličica iz tržaškega življenja*. 1895 (20/153b, 154a).
- Katalinić-Jeretov: Na božični večer. *Prevel Fran V–e.*. 1895 (20/154b).
- I. P.: Gaj. 1895 (20/155a, 155b, 156a).
- Fran Ribič: Lucijin ženin. *Črtica*. 1895 (20/156b) in 1896 (21/1b, 2a, 2b).

LETNIK 21, LETO 1896

- Fran Ribič: Rudi in bebéja. 1896 (21/3b, 4a).
- Fran Ribič: Gospa Olga si išče tajnika. *Črtica*. 1896 (21/4b, 5a).
- Anton Zajc: Česa je iskala na svetu?. 1896 (21/5b, 6a).
- Anton Zajc: Kratka tragedija. *Sličica iz tržaškega življenja*. 1896 (21/6b).
- Anton Zajc: Šejtan. *Po pripovedanju sarajevskih mosleminov*. 1896 (21/7a–9a).
- P. R—r: Tat. 1896 (21/10a–12b).
- Srečko: Nevesta. *Črtica*. 1896 (21/15b).
- Srečko: Korčev Francé. 1896 (21/16a, 16b, 17a).
- Ivan Fajdiga: Pástrka. *"Naturalistična" slika iz domačega življenja*. 1896 (21/17b, 18a, 18b, 19a).
- Dobrávec: Zaradi imetja. *Novela*. 1896 (21/19b–26b).
- Srečko: Bedak. 1896 (21/27a).
- Srečko: Samomorilec. 1896 (21/27b, 28a).
- Anton Zajc: Štiri pisma. 1896 (21/28b, 29a).
- Srečko: Slovo in vrnitev. 1896 (21/30a, 30b, 31a).
- Anton Zajc: Uzor - značaja. *Sličica iz tržaškega življenja*. 1896 (21/31b).
- Pravdar. 1896 (21/32a, 33a).
- F.: Predmet. 1896 (21/32a).
- Jela Erti: Pesen. 1896 (21/33b, 34a).
- Anton Zajc: Višnjagorski grad. 1896 (21/35a, 36a).
- Jenio Sisolski: Slučaj. *Novela*. *Prevel M. C—č*. 1896 (21/36b, 37b, 38a, 39a–41b, 42b–51a).
- Aruch Baruch: Izgled mladeničem. 1896 (21/51b, 52a, 52b).
- R. P.: Dijaška ljubezen. *Črtica*. 1896 (21/53a, 53b).
- Otokar Jirmař: Ob vodi. *Poslovenil I. P.*. 1896 (21/54a, 54b).
- Thore Blanche: Ptiči v kletki. *Iz češčine prevel I. P.*. 1896 (21/55a, 55b, 56a).

- Srečko: Plemenita kri. *Slika*. 1896 (21/56b, 57a, 57b, 58a, 59a).
- Aug. Eug. Mužik: Iluzije. *Prevel I. P.*. 1896 (21/59a, 59b, 60a, 60b).
- Bogorod: Zgrešeno življenje. *Slika iz velikomestnega življenja*. 1896 (21/61a, 61b).
- Jan Osten: Prenočišče. *Prevel I. P.*. 1896 (21/61a, 62b, 63a).
- Srečko: Očetovo srcé. *Kmetska slika*. 1896 (21/63b, 64a, 64b, 66a, 66b).
- Louis Taboada: Sentimentalna ljubezen. *Iz češčine prevel I. P.*. 1896 (21/67a, 68a, 68b).
- Vrat. Tuma: Po naboru. *Iz češčine prevel I. P.*. 1896 (21/69a, 69b).
- I. Holiha: Našel ga je!. *Humoreska. Iz češčine prevel I. P.*. 1896 (21/70a, 71a).
- Š. Čin: Bajka o bodočnosti. *Iz češčine prevel I. P.*. 1896 (21/70a).
- Thore Blanche: Junak ali... *Iz češčine prevel I. P.*. 1896 (21/71b, 72a, 72b, 73a).
- O. K. Srčán: Máričina snubača. *Povest*. 1896 (21/73b–77b, 78b–80a).
- Hilarion Smerdis: Ples čarovnic. *Prevel Anton Zajc*. 1896 (21/76b, 77a, 79a).
- Otokar Jirmař: Iz vasi. *Iz češčine prevel I. P.*. 1896 (21/80b, 81a, 81b).
- Srečko: Njen idejal. *Novela*. 1896 (21/82a–88a).
- Ivan Fajdiga: Divja trta. 1896 (21/88b–90a).
- O. K. Srčán: Radi vode in vapna. *Slika iz kmetskega življenja*. 1896 (21/90b–92b).
- August Šenoa: Karanfil s pesnikovega groba. *Poslovenil Cvetko*. 1896 (21/95a–98a, 99a–106a).
- Dobrávec: Zakaj ga ni bilo?. 1896 (21/106b, 107a, 107b, 109a).
- Minka K—va: Metuljček. 1896 (21/109b, 110a, 111a).
- Rašut de Pioa: Obujeni spomini. 1896 (21/113b).
- Bogorod: Gospa Bogomila. 1896 (21/114a–116a).
- In še enkrat divja trta. 1896 (21/116b, 117a, 117b).
- Rašut de Pioa: Prijatelj. 1896 (21/118a, 118b).
- O. K. Srčán: Gospod Josip. *Humoreska*. 1896 (21/119a, 119b, 120a, 120b).
- August Šenoa: Prijatelj Lovro. *Črtica po resnici. Prevel C—č*. 1896 (21/121a, 121b, 122a, 123b–125a, 126a–131b, 132b, 133a, 134a–141b, 142b, 143a).
- G. P. Danilevski: Katarina Vélika na Dnjepru. (1787. leta). *Preložil Al. Benkovič*. 1896 (21/121a, 122a, 123a–124b, 126a, 127a, 127b, 128a).
- Anton Zajc: Razočaranje. 1896 (21/142a).
- Spomini na Koroško. 1896 (21/143a, 144a–146a).

- Gjuro Jakšić: Krivoseška gostilna. *Preložil A. B.*. 1896 (21/143b–147a, 148a–156a).
- Grunter pl. Streit: Dobrodušni stari norc. *Božična pravljica*. 1896 (21/153b).
- Anton Zajc: Od onkraj groba. 1896 (21/154b).
- Vinko R—ša: Na izvirku. *Tovarišici V. T. v spomin*. 1896 (21/154b).
- Ivan Fajdiga: Karanfilj s pesnikovega doma. 1896 (21/154b).

LETNIK 22, LETO 1897

- Alphonse Daudet: Fromont mlajši & Risler starši. *Roman*. *Preložil Alb. B.*. 1897 (22/1a, 2a, 2b, 3b–12a, 13a, 13b, 14b–28a, 29b–31a, 32a–33b, 35a, 35b, 36a, 37a–46b, 47b–58a, 59a–63a, 64a, 65a–67a, 68b–70a, 71a, 71b, 72a, 73a–76a, 77a, 78a, 78b, 79a, 80a–85a, 86a–89a).
- K–k: Iz malomesta. 1897 (22/29b–31a, 32a, 32b, 33a, 35a, 35b).
- Poroka. *Prevel Hinko*. 1897 (22/40a, 41a, 41b).
- Ivan Gromozenski: Klopotec. *Novela*. 1897 (22/48b, 49a, 50a–51b).
- Anton Zajc: Neobrušen dijamant. 1897 (22/52a).
- Anton Zajc: Oba jednaka. *Tržaška sličica*. 1897 (22/54a).
- Anton Zajc: Tržaške pôrtreti. 1897 (62a, 64b).
- Aron. 1897 (22/67b).
- Anton Zajc: Kraški portreti. 1897 (22/69a).
- I. F.: Minulo!. 1897 (22/72a).
- Ivan Fajdiga: Gospa Avrélija. *Noveleta*. 1897 (22/76a, 76b, 78a, 78b, 79a, 80a–82b).
- I. Trošt: Moretta. 1897 (22/89b–92b).
- Kamnoselski: Noč v Postojnski jami. 1897 (22/91a, 92b, 93a, 93b).
- O. K. Srčan: Dež. 1897 (22/93a, 93b, 94a).
- Z.: Nantas. *Roman*. *Prevel Hinko*. 1897 (22/94b–103a).
- Slike iz življenja. 1897 (22/98a, 108b, 119b, 130b, 141b, 142a).
- Ivan Gromozenski: Moje Binkošti na Krasu. *Potopisna novela*. 1897 (22/103b–107b, 108b, 109a).
- O. K. Srčan: Osveta tašče. *Črtica iz malomestja*. 1897 (22/110a, 110b).
- Srakoper: Lari-Fari. 1897 (22/111a–115a, 116a–122b).
- Janko Kessler: Iz vojakovega dnevnika. 1897 (22/123a–125b).
- Srčan: Metod. *Malomestna novela*. 1897 (22/126a–128a).

- Janko Kessler: Na straži. 1897 (22/128b, 129a).
- Milena. *Pripovedka iz polske prošlosti*. Prevela Serafina Juvanova. 1897 (22/129b, 130a, 130b).
- Janko Kessler: Ob Leskovčku. 1897 (22/131a, 132a, 132b).
- Prostoslav: Teta Mica. *Črtica iz življenja*. 1897 (22/132a).
- Radovan: Samostanka. 1897 (22/133a–134b).
- L. S. Primorski: Nesrečni trenotek. *Črtica iz življenja*. 1897 (22/135a, 135b, 136a).
- Otrobi. 1897 (22/135a, 135b, 136a, 137a, 137b).
- Večeslav Večeslavov: Kriminal. *Črtica*. 1897 (22/136b, 137a).
- Lovro Slavec: Borovške gracije. 1897 (22/137b–141a).
- August Šenoa: Zvonar-topničar. *Poslovenil Večeslavov*. 1897 (22/143b–146b, 147b).
- Manjšeslav: Hudič na biciklu. 1897 (22/148a, 148b).
- K. Vodmačanov: Salvatore. *Črtica*. 1897 (22/149a, 149b).
- Ivan Fajdiga: Atlet. 1897 (22/150a–153b).

LETNIK 23, LETO 1898

- Boleslav Prus: Prednja straža. *Poslovenil Podravski*. 1898 (23/2b, 3a, 4a–12b, 14a, 14b, 15b, 16a, 17a–22a, 23a–25a, 26b–30b, 31b–33b, 34b, 35b, 36a, 37b–40a, 42b–45b, 47b, 48b, 49b, 50b, 52b, 53b, 54b, 55b, 56b, 58b, 59b, 60b, 61b, 62b, 65b, 66b, 67b, 68b, 70b, 71b, 72b, 73b, 74b, 76b, 77b, 79b, 81b, 82b, 83b, 84b, 85b, 87b, 88b, 89b, 90b, 92b, 93b, 95b, 97b, 98b, 99b, 100b, 101b, 103b, 104b, 105b, 106b, 107b, 109b, 111b, 112b, 114b, 115b, 116b, 117b, 118b, 120b, 121b, 123b, 124b, 127b, 128b, 129b).
- Višensky. *Sličica iz tržaškega življenja*. 1898 (23/18b).
- Vrhmorski: O obletnici. 1898 (23/34b).
- Anton Zajc: Anica. 1898 (23/40a).
- Anton Zajc: Velikomestna ljubezen. 1898 (23/75b).
- Anton Zajc: Aron Švindeles. 1898 (23/75b).
- August Šenoa: Čuvaj se senjske roke!. *Zgodovinska povest*. *Poslovenil F. Š. Cvetkov*. 1898 (23/132b–136b, 138b–142b, 144b–148b, 150b, 151b, 153b, 155b–159b, 161b–165b, 167b, 168b, 170b, 172b, 174b, 175b, 176b, 179b, 180b, 182ab, 183b, 185b–189b, 191b–195b, 197b–201b, 203b).
- Anton Zajc: Stara pesem. 1898 (23/202b).

- Anton Zajc: Naša Mana. 1898 (23/202b).
- J. Komar: Vaška slika. 1898 (23/204b–207b, 209b, 210b).
- Д: Kralj & Comp. *Slika s počitnic.* 1898 (23/212b, 213b, 215b–217b, 220b).
- August Šenoa: Baron Ivica. *Poslovenil Večeslavov.* 1898 (23/221b, 222b, 223b, 225b, 228b, 229b, 232b, 233b, 234b, 237b, 238b, 242b, 243b, 246b, 249b, 251b, 252b, 255b, 256b, 257b, 261b, 262b) in 1899 (24/1b, 6b, 7b, 9b, 10b, 13b, 14b, 15b, 18b, 20b, 22b).
- Srgjan pl. Tučič: Tragedija človeška. *Po »Vieneu« prevel –k.* 1898 (23/259b).
- Anton Zajc: Življenje in smrt. 1898 (23/260b).

LETNIK 24, LETO 1899

- Poluks: Gospa Berta ali trije prizori iz življenja »rodoljubne« dame. 1899 (24/25b–28b).
- Pretrgana vez. 1899 (24/29b).
- Poluks: Neta. 1899 (24/30b, 31b, 32b).
- Vrhmorski: Utrinek iz okolice. 1899 (24/34b)
- Poluks: Moderna ljubezen. 1899 (24/35b, 36b).
- Poluks: Eliza. 1899 (24/38b, 39b, 41b–45b).
- Podlesnikov: Zadnji večer.... 1899 (24/38b).
- Vrhmorski: Sanje. 1899 (24/46b).
- Poluks: Borne eksistence. 1899 (24/49b, 50b).
- Poluks: Drobiž. 1899 (24/51b).
- R. D.: Revež-veteran. *Sličica iz življenja.* 1899 (24/52b).
- Podlesnikov: Starec. 1899 (24/53b).
- Poluks: Iz naše vasi. 1899 (24/54b–57b, 59b).
- Vrhmorski: Mlinar. 1899 (24/60b–63b, 65b, 67b, 68b, 70b–74b, 77b–79b, 81b).
- Večeslav: Naše socialne razmere. *Parabola.* 1899 (24/64b).
- Podlesnikov: Prevarjena. 1899 (24/75b).
- Podlesnikov: Življenje?. 1899 (24/76b).
- Podlesnikov: Velika noč. 1899 (24/80b).
- Podlesnikov: Mati. 1899 (24/82b–85b, 88b).
- Poluks: Pismo. 1899 (24/89b, 90b, 91b).

- Jugomer: Črtice. 1899 (24/93b, 94b).
- Poluks: Privilegij. 1899 (24/95b, 96b, 97b, 99b).
- Poluks: Na kmetih. 1899 (24/100b–103b, 105b, 106b, 108b, 110b–113b, 117b, 119b, 121b–124b, 126b, 128b, 129b, 130b, 134b, 135b, 136b, 139b, 141b, 142b, 145b, 146b, 147b, 149b, 151b).
- Podlesnikov: Zadnji pozdrav. 1899 (24/115b).
- Kopriva: Anka. 1899 (24/132b).
- Ivan P.: Junakinja. 1899 (24/144b).
- Desimira: Vaški črednik. 1899 (24/152b, 153b, 155b, 157b, 159b).
- F. Š.: Kako si je kmetova duša pomagala v nebesa?!. 1899 (24/155b).
- Podlesnikov: Radi matere. 1899 (24/162b).
- Nekdo: Ivan in Ljuba. 1899 (24/163b, 164b, 165b, 167b–171b, 173b–177b, 179b–183b, 186b, 187b).
- Podlesnikov: Radi hčere. 1899 (24/188b, 190b–193b).
- Poluks: Cene. 1899 (24/196b).
- Guy de Maupassant: Roka. 1899 (24/198b, 199b, 200b).
- Poluks: Majer. 1899 (24/202b).
- Zvonimir Bržanski: Sanje. 1899 (24/203b, 204b).
- Poluks: Vaški слиki. 1899 (24/208b, 209b, 211b).
- Ivan P-k: Marta. 1899 (24/213b, 214b).
- V. Korolenko: Stari zvonar. 1899 (24/215b, 216b, 217b).
- Stanetinski: Sovražnik. 1899 (24/218b).
- Stanetinski: Roka. 1899 (24/219b, 220b).
- Kopriva: Vida. 1899 (24/221b–224b, 226b, 227b, 228b).
- Podlesnikov: Poletne noči. 1899 (24/229b).
- E–n.–n.: Sursum corda!. 1899 (24/231b–235b, 237b–251b, 253b–257b, 259b, 261a, 261b, 262b, 263b, 265b, 266b, 268b, 269b, 270b).
- Podlesnikov: Prepozno. 1899 (24/272b).
- Ivan P–k: Zapuščene gomile. 1899 (24/273b).
- Kopriva: Stara pisma. 1899 (24/274b).
- Kopriva: V težki uri. 1899 (24/275b).
- Anton Kristan: Lev in osel. *Narodna pripovedka*. 1899 (24/275b).

- Ivanka Anžič: Tudi hudo.... 1899 (24/276b).
- Stanetinski: Plima. 1899 (24/278b).
- Ivan Gromozenski: Zajčki samostan. *Potopisna novela*. 1899 (24/279b, 281b, 283b–296b).
- Vrhmorski: Na sveti večer. 1899 (24/292b).
- –n –k: Sveta noč. 1899 (24/292b).
- A. Z. Atanazijev: Vizija na Silvestrov večer. 1899 (24/296b).

LETNIK 25, LETO 1900

- Janko Kotlar: Samostanska slika. *Povest*. 1900 (25/1–5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16).
- Abditus: V podstrešni sobici. 1900 (25/17, 18).
- Janko Kessler: Marčev stric. *Sličica*. 1900 (25/23).
- Stanetinski: Zdravnika. 1900 (25/25, 26).
- A. Z. Atanazijev: Človek je ustvarjen iz zemlje.... 1900 (25/28).
- A. Z. Atanazijev: Čas in življenje. 1900 (25/28).
- B–El: Spomini. 1900 (25/29, 30, 32, 33).
- A. Z. Atanazijev: Zeleni listi. 1900 (25/39, 41, 46, 107, 108, 219, 228).
- Janko Kessler: Dolfka. *Sličica*. 1900 (25/44, 45).
- povzeto po Rikard Katalinić Jeretov: Velikomestna čast. 1900 (25/46).
- M. C.: V četrtem nadstropju. *Priobčila Zofka Kveder*. 1900 (25/49).
- Kopriva: Moja prijateljica. 1900 (25/50–54, 58, 59, 60, 62–67, 69–74, 76, 78–80, 84, 90–93, 96–100).
- Eladin: Z drsališča. *Sličice*. 1900 (25/57).
- Škadenjka: Po volitvah. 1900 (25/82).
- Dolenčev: Ustal je!. 1900 (25/86).
- Ponosna srca. 1900 (25/95).
- Zofka Kveder: Na pošti. 1900 (25/101, 102, 104).
- Zofka Kveder: Pesmisit. 1900 (25/105, 106).
- Zofka Kveder: Ko bi našla – moža. 1900 (25/109, 110).
- Ksaver Šandol Gjalski: Pri stari cerkvi. *Na slovenski preložil M. C-č*. 1900 (25/117–124).
- Zofka Kveder: Kdo je kriv?. 1900 (25/125, 126, 128, 129).

- Ivan Gromozenski: Izdajalec. 1900 (25/130, 131, 132).
- Slavoljub Poslapinsky: Zvezda spoznanja. *Slika s Pomjansčine*. 1900 (25/133, 134, 135, 137–141, 143–146, 148–156).
- Mrakova: Izlet v Benetke. 1900 (25/157–164).
- Ivo Trošt: Zinka Brazilijanka. *Povest*. 1900 (25/165–190, 192, 193).
- Guy de Maupassant: Natakar, eno pivo!. *Prevel Bojansky*. 1900 (25/194, 195).
- Gromozenski: Kislo mleko. *Črtica*. 1900 (25/196, 197, 199, 200, 201).
- Marcel Prevost: Gospica Hilda. *Prevel Radi*. 1900 (25/202, 203).
- Anton Čehov: Rothschildove gosli. *Pripovedka*. 1900 (204–208).
- Svatopluk Čech: Zbesnelec. *Preložil G. B.*. 1900 (25/209–212, 214, 215).
- Ivo Trošt: Dr. Frančišek Lampe. *Črtica prijatelju v spomin*. 1900 (25/222).
- Dolenčev: V kupéju. 1900 (25/225).
- Dolenčev: Ločitev. 1900 (25/226).
- Slavoljub Podslapinsky: Zgubljeno življenje. 1900 (25/229–234, 236, 238–240, 243, 244, 245, 247, 249).
- Ledenovski: „Mazepa“. *Povest iz začetka 18. stoletja*. 1900 (25/250, 252–256, 258–264).
- Zofka Kveder: Česa neki je želela?. 1900 (25/265–268).
- A. P. Čehov: Poljub. *Preložil Al. Benkovič*. 1900 (25/269–273, 276, 277, 278).
- Zofka Kveder: Konec. 1900 (25/279–282).
- Jaka: Smola praktikanta Franceljna. 1900 (25/283, 284).
- Zofka Kveder: Čez petindvajset let. 1900 (25/286, 287, 289, 290).
- Jaka: Proklet naj bo!. 1900 (25/296).

Zaključek

V diplomskem delu sem želela raziskati, koliko leposlovja je bilo objavljenega v tržaškem političnem glasilu *Edinost* med leti 1895–1900. Najprej sem se lotila pregledovanja vsakega letnika posebej, izpisala leposlovje in ga postavila na Wikivir, nato pa sem pridobljene podatke še statistično obdelala. Tako sem ugotovila, da je v šestih letnikih izšlo 228 leposlovnih besedil, kar se mi zdi precej. Prevladovali so predvsem moški pisci, žensk je bilo malo, saj vemo, da so se v 19. stoletju ženske šele začele prebijati na literarno sceno, prej je bilo pisanje domena moških. Avtorji so izjemno veliko objavljali pod psevdonimi. Kljub iskanju, je še precej psevdonimov in inicialk ostalo nerazrešenih.

Poleg vpogleda v literarno objavlanje v *Edinosti*, sem pri pisanju diplomske naloge dobila tudi širši vpogled v dogajanje ob koncu stoletja. Z velikim zanimanjem sem prebrala kakšno novico iz Trsta in okoliša pa tudi iz sveta, najbolj pa so me presenetili oglasi za delo, ki se tako zelo razlikujejo od današnjih. Glavni cilj diplomske naloge je tako dosežen; leposlovje je objavljeno na Wikiviru, sama pa sem nekoliko bolj poučena o časopisu *Edinost* in leposlovju v njem.

Viri in literatura

- Edinost (časnik). Wikipedija, prosta enciklopedija 10. 3. 2017.
- Dolenjski biografski leksikon. Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto 13. 3. 2017.
- Gregor Kocijan: *Slovenska kratka proza 1919–1929*. Ljubljana: Založba ZRC, 2012.
- Gregor Kocijan: *Slovenska kratka pripovedna proza 1892–1918*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1988.
- Slovenka (časnik). Wikipedija, prosta enciklopedija 10. 3. 2017.

Priloge

Seznam avtorjev

1. A. Z. Atanazijev – neznano,
2. Abditus – Albin Prepeluh,
3. Alphonse Daudet – francoski pisatelj,
4. Anton Kristan – slovenski publicist in gospodarstvenik,
5. Anton P. Čehov – ruski pisatelj,
6. Anton Zajc,
7. Aruch Baruch – Fran Govekar,
8. Aug. Eug. Mužik – češki pisatelj,
9. August Šenoa – hrvaški pisatelj,
10. B–El – neznano,
11. Bogorod – neznano,
12. Bolesław Prus – Aleksander Głowacki, poljski pisatelj,
13. Desimira – Matilda Sebenikar,
14. Dobravec – Ivo Trošt,
15. Dolenčev – neznano,
16. E–n.–n. – neznano,
17. Eladin – neznano,
18. F. – neznano,
19. F. Š. – neznano,
20. Fran Ribič – Fran Govekar,

21. G. P. Danilevski – ruski pisatelj,
22. Gjuro Jakšić – Georgije "Đura" Jakšić, srbski pesnik,
23. Grunter pl. Streit – neznano,
24. Guy de Maupassant – francoski pisatelj,
25. Hilarion Smerdis – neznano,
26. I. Holiha – verjetno češki pisec,
27. I. P. – mogoče Ivan Podlesnik,
28. I. Trošt – Ivo Trošt,
29. Ivan Fajdiga,
30. Ivan Gromozenski – neznano,
31. Ivan P(-k) – Ivan Podlesnik,
32. Ivanka Anžič,
33. J. P. – mogoče Josip Premk,
34. J. Komar – Janko Barle,
35. Jaka – neznano,
36. Jan Osten – neznano,
37. Janez Vrabec – neznano,
38. Janko Kessler (tudi Janko Kotlar) – pisatelj, prevajalec,
39. Jela Erti – neznano,
40. Jenio Sisolski – Eugen Kumičić, hrvaški pisatelj,
41. Jugomer – neznano,
42. K–k – neznano,
43. K. Vodmačanov – neznano,
44. Kamnoselski – Ivan Fajdiga,
45. Katalinić-Jeretov – hrvaški pesnik,
46. Kopriva – Zofka Kveder,
47. Ksaver Šandor – Gjalski – hrvaški pisatelj,
48. L. S. Primorski – neznano,
49. Ledenovski – neznano,
50. Ljudmila – mogoče Ljudmila Plaper,
51. Louis Taboada – španski pisatelj,
52. Lovro Slavec – Anton Majaron,

53. M. C. – neznano,
54. Manjšeslav – neznano,
55. Marcel Prevost – francoski pisatelj,
56. Minka K—va – Minka Govekar,
57. Mrakova – Ivanka Anžič-Klemenčič,
58. Nekdo – neznano,
59. O. K. Srčán – Oskar Kamenšek,
60. O. Romanić – neznano,
61. Ongáv Oné – neznano ,
62. Otakar Jirmař – češki priložnostni pisec,
63. P. R—r – neznano,
64. Podlesnikov – Ivan Podlesnik,
65. Poluks – Zofka Kveder,
66. Prostoslav – Vatroslav Holz,
67. R. D. – neznano,
68. R. P. – neznano,
69. Radovan – neznano,
70. Rašut de Pica – Fran Govekar,
71. Rikard Katalinić Jeretov – hrvaški pesnik,
72. Slavoljub Poslapinsky – Andrej Munih,
73. Srakoper – neznano,
74. Srečko – Ivan Pucelj,
75. Srgjan pl. Tučić – hrvaški književnik,
76. Stanetinski – Franjo Klemenčič,
77. Studenčan – mogoče Fran Govekar,
78. Svatopluk Čech – češki pisatelj,
79. Š. Čin – verjetno češki pisec,
80. Škedenjka – Marica Gregorič - Štepančič,
81. Thore Blanche – švedski pisatelj,
82. V. Korolenko – Vladimir Korolenko, ruski pisatelj,
83. Vaclav Novak – neznano,
84. Večeslav Večeslavov – neznano,

- 85. Vinko R—ša – neznano,
- 86. Višénsky – neznano,
- 87. Vrat. Tuma – neznano,
- 88. Vrhmorski – neznano,
- 89. Z. – Zofka Kveder,
- 90. Zofka Kveder – slovenska pisateljica,
- 91. Zvonimir Bržanski – neznano,
- 92. 6m—ü – neznano,
- 93. Д – neznano,
- 94. Д—й – neznano,
- 95. -n -k – neznano.